

Af landbrugsministeren (Tørnæs).
(FremSAT 10/6 88).

10) Første behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter og lov om indeksregulerede realkreditlån. (Refinansiering af realkreditlån m.v. i landbrugsejendomme).

Af boligministeren (Agnete Laustsen).
(FremSAT 10/6 88).

11) Første behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af forskellige skateloove. (Refinansieringsordningen for landbrug).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(FremSAT 10/6 88).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Bjørn Westh (S):

Landbruget har stor betydning økonomisk, beskæftigelsesmæssigt og kulturelt. Derfor er det selvfølgelig også et problem for hele samfundet, når landbruget er i vanskeligheder. Nogle af vanskelighederne skyldes måske den dårlige høst sidste år. Vi må håbe, den bliver bedre i år. Andre skyldes dårlige priser på f.eks. svinekød. Det håber vi så også retter sig.

Men tilbage er der stadig væk alvorlige økonomiske problemer, og jeg er derfor glad for, at der nu endelig kan komme gang i realitetsforhandlinger om landbrugets forhold. Jeg havde gerne set, at der også i regeringens oplæg havde været nogle forslag, der pegede fremad for de unge endnu ikke etablerede landmænd, men det har der altså ikke været plads til i regeringens oplæg, og vi må så se på det, der er mere bagudrettet i dag.

Landbruget har behov for terminshenstand, gældssanering, refinansiering og strukturtilpasning, og disse forhold hænger sammen. Uden en fornuftig strukturudvikling og strukturtilpasning både i primærsektoren og i forarbejdningsektoren giver det ikke så megen mening at lave terminshenstandsordninger, gældssanering og refinansiering; det ville i hvert fald kun være en stakket frist.

Alligevel bliver vi nødt til at se på de mere hastende problemer og vente med strukturde-

batten til efteråret, som regeringen også skriver. Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at struktur for os gælder andet end blot landbrugsloven, det gælder også de måder, hvorpå man driver landbrug. Det kan være gruppelandbrug, men også f.eks. sådan noget som medarbejderens indflydelse i andelssektoren, medarbejderens stilling i landbruget og mange andre ting mener vi hører med til en samlet struktur for et erhverv, der ser fremad.

Vi mener, det er vigtigt, at det, der vedtages nu, kommer til at hænge sammen med det, der vedtages til efteråret, og derfor finder vi også, det ville være rigtigt, at det flertal, der vedtager noget nu, er det samme flertal, som vedtager eventuelle strukturforslag til efteråret.

Socialdemokratiet kan i alt væsentligt tilslutte sig den foreslåede terminshenstandsordning og gældssanering, men vil gerne drøfte tekniske detaljer under udvalgsarbejdet. De to forslag vil med god vilje allerede kunne vedtages i denne uge, hvis regeringen ønsker det.

Derimod er Socialdemokratiet skeptisk over for den foreslåede refinansieringsordning. Den vil give landmanden for lidt, og den vil være for dyr for staten. Den vil skabe usikkerhed på kapitalmarkedet og også for landmændene. Den vil i øvrigt være administrativt besværlig, og lovtæknisk er den meget indviklet. Alt dette kan der forhåbentlig rådes bod på. Jeg skal prøve at skitsere en måde, men først vil jeg begrunde min kritik.

At forslaget giver landmanden for lidt, følger navnlig af, at hovedvægten lægges på refinansiering med de såkaldte grønne obligationer, hvor rentegevinsten er små 4 pct., medens der lægges bånd på refinansiering med jordbrugslån, hvor rentegevinsten er 8 pct. At forslaget koster staten for meget, ligger ikke alene i, at tabet af realrenteafgiften bliver uforholdsmæssigt stort, når der rundt regnet skal sælges dobbelt så mange grønne realrenteskattefrie obligationer for at give landmanden den sammen renteløstelse, som han ville få ved refinansiering med jordbrugslån. Det ligger også i, at et så stort udbud af realrenteskattefrie obligationer vil presse kursen på de øvrige realrenteskattefrie obligationer ned. Kort fortalt betyder det, at rente på indeksslån vil stige, og så stiger bl.a. statens udgifter til finansiering af det almenyttige byggeri – et forhold, boligministeren ikke omtaler i forbindelse med lovforslagene. Der er